

Virhevastuusta tavaran kaupassa

13.9.2022

Mikko Saastamoinen

KSL 5 luku Tavarankauppa

Kuluttajansuojalain 5 luvun virhesääntely uudistui 1.1.2022.

Säännösten soveltamisala pääosin entisellään:

- koskee tavaran kauppaa (lähinnä irtain esine), jossa myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja
- sovelletaan myös valmistettavan tavaran tilaukseen

Poikkeukset:

- yksinomaan digitaalisen sisällön siirtovälineenä käytettävä tavara (esimerkiksi DVD- ja CD-levy, muistitikku tai muistikortti, jolla toimitetaan sovittua digitaalista sisältöä.)
- käytetyn tavaran julkinen huutokauppa

Sovelletaan **vain sopimukseen, jotka tehty 1.1.2022 alkaen**

Virhevastuun kesto

Virhevastuuaika määräytyy edelleen **tavaran oletettavissa olevan kestoian perusteella**

- direktiivin 2 v. vastuujasta on tehty kansallinen poikkeus

Kuluttajariitalautakunnan kestoikiä koskeva ratkaisukäytäntö

- esim. kodinkoneiden ja erilaisten elektronisten laitteiden tulee kestää tavanomaisessa käytössä useita vuosia
- kestoikäolettamassa iso merkitys tuotteen hinnalla → korkea hinta luo erityisiä laatu- ja kestävyysodotuksia

6 kk olettamasaäntö → 12 kk olettamasaäntö

- Säännös ei se itsessään kerro, onko tavarassa virhe vai ei.
Virheellisyys arvioidaan virhesäännösten (5:12-14) perusteella
- Kaikki viat, puutteet, poikkeamat eivät ole virheitä
- Olettamasta huolimatta tulee kuluttajan osoittaa, että tavarassa on **jokin sellainen vika, puute tai poikkeama, joka ylipäänsä voidaan virheeksi katsoa** -> myyjän on tällöin osoitettava, että tavara oli luovutushetkellä virheetön
- Takuutapaukset 15 a §:n takuusäännöksen pohjalta

Tavaran ominaisuudet ja virhe (5:12 §, 5:13 §)

Yleisen virhesäännöksen mukaan tavaran tulee

- **vastata sovittua** ja
- täyttää lain **yleiset vaatimukset**

Tavaran tulee mm. laadultaan, kestävyydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan vastata ominaisuuksia, **joita saman tyyppisillä tavaroilla yleensä on ja joita kuluttaja voi kohtuudella odottaa.**

Kuluttajan kohtuullisiin odotuksiin vaikuttaa tavaran luonne ja tavarasta ennen kaupantekoa annetut tiedot.

”Sellaisena kuin se on” -ehto poistunut: käytettyäkään tavaraa ei voi myydä yleisillä varaumilla.

KSL 5:12 §:n yleisistä vaatimuksista poikkeaminen

Jos tavaran **tietty erityispiirre** poikkeaa yleisistä vaatimuksista, myyjän on

1. **nimenomaisesti annettava** asiasta tieto ostajalle ja
2. ostajan on **erikseen ja nimenomaisesti hyväksyttävä** se
 - Tieto annettava ja hyväksyntä saatava sopimuksen tekoajankohtana
 - Laissa ei ole säädetty määrämuotoa, mutta myyjällä näyttötaakka
→ käytännössä kirjallinen muoto

Digitaalisia elementtejä sisältävä tavara (5:2 a §)

Tavara, johon **sisältyy** digitaalinen sisältö tai digitaalinen palvelu tai joka on **liitetty** digitaaliseen sisältöön tai digitaaliseen palveluun siten, että kyseisen digitaalisen sisällön tai digitaalisen palvelun **puuttuminen estäisi tavaran toimintojen suorittamisen**

→ Jos tavara ja siihen sisältyvä digitaalinen sisältö tai palvelu ”erottamaton kokonaisuus”, sovelletaan kokonaisuudessaan 5 luvun säännöksiä

- Digitaalinen sisältö voi olla **mitä tahansa digitaalisessa muodossa tuotettua ja toimitettua dataa**
- Digitaalisten palveluiden avulla kuluttaja voi **luoda, käsitellä, käyttää tai tallentaa digitaalisessa muodossa olevaa dataa**

Digitaalisia elementtejä sisältävä tavara - päivitykset

Myyjällä velvollisuus **tiedottaa ja toimittaa** sovittujen päivitysten (5:12 §) lisäksi **tarpeelliset turva- ja muut päivitykset**, jotta tavara ”säilyy toimintakelpoisena” (5:13b §).

- Lainkohdassa tehty jako kerta- ja jatkuviin toimituksiin. Päivitysten toimittamisaika lähtökohtaisesti kytketty virhevastuun keston.
- Jos kuluttaja jättää päivitykset asentamatta, myyjälle ei synny virhevastuuta. Edellytyksenä, että **myyjä on ilmoittanut päivityksen saatavuudesta ja siitä, mitä seurauksia päivityksen asentamisen laiminlyönnillä.**
- Osapuolet voivat sopia, ettei tarpeellisiakaan turva- ja muita päivityksiä toimiteta. Myyjän on saatava kuluttajalta erillinen ja nimenomainen hyväksyntä asiaan.

Virheen seuraamukset

- Kauppahinnan pidätys
- Oikaisu (korjaus tai vaihto)
- Hinnanalennus
- Kaupan purku
-
- Vahingonkorvaus

Oikaisutavan valinta

Virheen ensisijainen hyvitystapa on oikaisu.

- Oikaisutavat ovat tavaran **korjaaminen** ja tavaran **vaihtaminen virheettömään**

Kuluttaja saa lähtökohtaisesti valita oikaisutavan, mutta valinnanvapaus ei ole ehdoton

Myyjän ei tarvitse oikaista virhettä kuluttajan vaatimalla tavalla tai lainkaan, jos

- se ei ylivoimaisen esteen takia ole mahdollista tai
- siitä aiheutuisi myyjälle kohtuuttomia kustannuksia

Esim. voidaanko tavara vaihtamisen sijasta korjata nopeasti ja ilman kuluttajalle aiheutuvaa merkittävää haittaa?

Oikaisukerrat

Pääsääntö: kuluttajalla velvollisuus antaa **vain yksi** korjaus- tai vaihtoyritys, jonka jälkeen hän saa **halutessaan** vaatia hinnanalennusta tai kaupan purkua

Toista oikaisumahdollisuutta arvioitaessa merkitystä myös sillä, onko kyseessä sama vai eri virhe:

- Jos sama virhe, ei pääsääntöisesti tarvitse antaa uutta yritystä
- Jos eri virhe, voidaan katsoa, minkä tyyppinen, arvoinen ja luonteinen tavara on kyseessä. Etenkin jos kallis ja rakenteeltaan monimutkainen tavara lienee yleensä annettava toinen oikaisumahdollisuus

Kauppan purku

Yleisenä edellytyksenä, että virhe **vähäistä suurempi**
→ **Myyjällä todistustaakka virheen vähäisyydestä**

- Ostajan on palautettava tavara, mutta myyjä vastaa palautuskustannuksista
- Jos kauppa puretaan, ostajan on luovutettava myyjälle tavarasta saamansa tuotto sekä maksettava kohtuullinen korvaus, jos hänellä on ollut tavarasta muuta hyötyä
- Käyttöhyödyn määrä arvioitava tapauskohtaisesti. Merkitystä voi antaa mm. sille, kuinka "ongelmatonta" käyttö ollut ennen purkua

Lisätietoa

[Kilpailu ja kuluttajavirasto: Tavaravirhe](#)

[Kuluttajariitalautakunta: Yleisimmät aiheet](#)

KKV:n kuluttajaneuvonta antaa myös yrityksille opastusta kuluttajaoikeudellisissa kysymyksissä ja neuvoja kuluttajan kanssa syntyneen riidan ratkaisemiseksi: [Neuvontaa yrityksille kuluttajaoikeudellisissa asioissa](#)

KIITOS!

Mikko Saastamoinen

Johtava asiantuntija, Neuvontapalvelut

etunumi.sukunimi@kkv.fi

KKV Kilpailu- ja
kuluttajavirasto